

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

9. Prælati spiritualia temporalibus debet præponere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

sceret, vel ægrotaret, posset expendere. Et fecit sic. Contigit autem eum infirmari in pede: & expendit quidquid habebat in medicos, & curari non potuit. Et tandem vnus expertus medicus dixit, eum non posse sanari & curari, nisi per pedis abscissionem. Et cùm quadam die medicus esset allaturus instrumenta sua ad pedem abscindendum, nocte præcedenti hortulanus ille pœnituit de nummis collectis: & quod non dederat eos pauperibus. Et statim angelus Domini astitit ei dicens: Vbi sunt nummi quos collegisti: & vbi est pes quem tractasti? Qui cùm pœniteret, & misericordiam peteret, angelus Domini tetigit pedem eius, & sanatus est. Mane verò medicus veniens inuenit hortulanum in agro sanatum atque operantem: & laudauit Deum.

Quòd prælatus debet spiritualia temporalibus præponere.

CAPVT IX.

QVi præest in congregatione, spiritualia temporalibus debet præponere. Beatus Benedictus in regula sua: Non plus gerat abbas *Cap. 2. de-
sollicitudinem de rebus transitoriis & terrenis, clinando
quàm de salute animarum. Valde reprehensibile est, quod prælatus animas vilipendat: qui eius ad finem.* vicēs gerit, qui animas specialiter amat. Parcis omnibus, quia tua sunt Domine, qui amas animas. *Sap. 11.* Frequenter essent ei appendendæ animæ, ex pretio quod Saluator pro eis dedit, ne sibi vilescerent. Frequenter cogitandum esset ei quòd

V 3

Salua-

Saluator animam suam posuit pro eis : & sanguine suo eas acquisiuit. Negligentia prælati circa spiritualia, cum diligentia circa temporalia, in aliquibus monasterijs, in quibus omnia honestè secundum ordinem fieri deberent, tantam inordinationem induxit, vt in eis terra sit sursum, & cælum deorsum. Terrena ibi cælestibus præponuntur. Pedes sunt ibi supra caput. Viri enim spirituales ibi despiciuntur, homines verò terrena sapientes, ad regimen temporale vtilis, in honore habentur. Pes est ille qui sollicitudine, & amore, & ministerio terram tangit: qui frequenter læditur & maculatur. Et licet videatur esse necessarius, qui sustinet & portat corpus: tamen si scandalizat, est amputandus, secundum illud: Si pes tuus scandalizat te, amputa illum. Facies est retro: quia in operibus quæ videntur bona, potius intenditur vtilitas terrena, quàm merces æterna. Interiora effusa sunt extra: cum bona æterna negligantur, & exteriora diligentur. Dicitur de auaro, quod in vita sua proiecit intima sua. Deus ibi conculcatur: & terra deificatur. Deficit enim ibi charitas, & regnat auaritia vel cupiditas: quæ est idolorum seruitus. diabolus ibi honorificè recipitur: & Deus contumeliosè repellitur, vel ignominiosè suscipitur. Raptores enim vel vsurarij, qui sunt membra diaboli, libenter & cum magno honore ibi recipiuntur, & cum expensis ibi procurantur: boni verò pauperes, vel repulsam patiuntur, vel malè procurantur; in quibus Deus vel recipitur vel repellitur. Quamdiu fecistis vni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis

Matth. 10.

Eccles. 10.

Ephes. 5.

Matth. 25.

fecistis. Signa quibus perpendi potest, quòd prælatus salutem animarum parvipendat, & plus de rebus transitorijs, quàm de animabus curam gerat, hæc sunt. Si in propria persona terrenis negotijs intendit: & in spiritualibus vicarium ponit. Si non timet fratres suos periculo exponere, vt temporalia bona seruare valeat & augere: vt cum fratres iuuenes & leues ponit in officijs exterioribus: vel paucos fratres in paruis prioratibus. Item qui cum magnis expensis muros erigit, & mores negligit. Si quotidianas expensas frequenter computat: animarum verò detriméta vel profectus ignorat. Si quando fratres veniunt ad capitula, de rerum temporalium conseruatione vel multiplicatione est tractatus primus: de ordinis verò reformatione vltimus vel nullus. Item si sollicitè prouidentur quæ necessaria sunt corporibus: de his verò non curat quæ sunt necessaria animabus. Primum, scilicet quòd prælatus, quantum ad spiritualia, vicarium imponat, & relicto grege temporalibus intendat, valdè reprehensibile est, & multum longè à consilio quod Iero Moyfi: Esto, inquit, tu populo in his quæ ad Deum pertinent. Præla- *Exod. 18.*
tus ad intendendum temporalibus alium decet substituere: ipse verò orationi & doctrinæ debet intendere. Ipse debet esse quasi medius inter Deum & populum. Aliquando debet loqui Deo pro subditis, ipsum orando: aliquando subditis pro Deo, ipsos instruendo. Quod autem nõ sit tutum vicarium ponere & gregè deferere, patet ex primo vicario synagoge. Moyfes enim

enim ascensurus ad Dominum, ad regimen populi meliorem vicarium posuit quem inuenit & tamen populus quem recedens fidelem reliquit, elapso modico tempore, ipso redeunte inuentus est infidelis. Secundum, scilicet, pro rebus temporalibus, periculis fratres exponere, personas minus securas in exterioribus officiis ponendo: vel per prioratus paruos eos dispergendo, multum est reprehensibile. Cùm enim boni pastoris sit animam ponere pro ouibus suis: longè videtur esse à bonitate pastoris, pro temporalibus rebus eos exponere lupis. Lupi infernalis est oues dispergere, secundum illud: Lupus rapit & dispergit oues. Saluatoris verò & boni pastoris est oues colligere. Qui non congregat mecum, dispergit. Et: Alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili, illas oportet me adducere: vt fiat vnum ouile & vnus pastor. Visitabo oues meas, & liberabo eas omnibus locis, in quibus dispersæ fuerant: in die nubis & caliginis. Mandato Pharaonis, dispersus est populus Israël per vniuersam terram Ægypti: ad colligendas paleas. Et procuratione Pharaonis infernalis, viri religiosi de monasteriis magnis per paruos prioratus videntur fuisse dispersi: vt temporalia bona acquirerent vel conseruarent. Dispersi sunt lapides sanctuarij in capite omnium platearum. Cùm Saluator dispersos Israël congregare venerit, indiscretè videntur fecisse, qui vices eius gerebant, quando congregatos disperferunt. Item cùm Dauid qui super senes intellexit, dixerit: Ecce quàm bonum & quàm iocundum habitare fratres in vnum; temerariè egisse

Ioan. 10.

Matth. 12.

Ioan. 10.

Ezech. 34.

Exod. 5.

Thren. 4.

Isa. 11.

egisse videntur, qui eos, qui elegerant viuere in congregatione, posuerunt in dispersione. Tho- *Ioan. 20.*
 mæ existenti in congregatione apparuit Domi- *Gen. 49.*
 nus: separato verò ab ea non apparuit. Filij Ia- *Actor. 2a*
 cob congregati benedictionem patris recepe-
 runt. Et super discipulos congregatos Spiritus
 sanctus descendit. In paruis prioratibus religio
 annihilatur: ibi vitio proprietatis appropin-
 quatur: meritum obedientiæ minuitur: conti-
 nentia facile periclitatur. Qui solus est in prio-
 ratu, vel cum vno socio, vt frequenter ferè est
 proprietarius; quæ habet, pro maiori parte ha-
 bet sibi. Obedientia ipsius minus meretur, cui
 nullus aliquid iubet: & ideo facit quod facere
 libet. Continentia etiam facile periclitatur: quia
 oportunitas peccandi habetur. Bernardus cui- *Epist. 115.*
 dam moniali volenti deserere cōgregationem. *circa finē.*
 Audi me filia, audi fidele consilium. Noli te se-
 parare à grege, ne quando lupus rapiat, & non
 sit qui eripiat: Dispersæ sunt oues meæ, &c. & fa- *Ezech. 34.*
 ctæ sunt in deuorationem omnium bestiarum
 agri.

*Quòd pralatus debet maiora bona minori-
 bus præponere.*

CAPVT X.

Qui congregationi præest, maiora bona mi-
 noribus debet præponere. Cuius contrari-
 um aliquibus monasteriis multum nocuit: vbi
 magnis expensis aqua fontis de longè adduce-
 batur, de aqua verò sapientiæ Saluatoris non
 curabatur. Altaria auro & argento & lapidibus
 preciosis operiebantur: corpora sanctorum, qui
 dum